

BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİ PSİKIYATRİ KLİNİĞİNDE YATARAK TEDAVİ GÖREN PSİKOTİK BOZUKLUK SPEKTRUM HASTALARINDA KLOZAPİN KULLANIMININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Mahmut Balamur¹, Ömer Faruk Uygur¹, Halil Özcan¹, Sümeyye Beyza Aslan¹

¹Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Erzurum

Giriş: Agranülositoz gibi yaşamı tehdit edici yan etkisinden dolayı psikiyatristlerin klozapin reçete etmektan kaçındığı bilinmektedir. Bu çalışmada psikiyatri kliniğimizde psikotik bozukluk spektrumu tanıları ile yatarak tedavi gören hastalarda klozapin kullanımını değerlendirmeyi amaçladık.

Yöntemler: Son 5 yılda psikiyatri kliniğimizde yatarak tedavi gören ICD-10 tanı kodlarına göre organik olmayan psikoz, şizoaffektif bozukluk, delüzyonel bozukluk, şizofreni tanıları olan hastaların elektronik dosyaları tarandı. Sosyodemografik verileri ve yatış-taburculuk Kısa Psikiyatrik Değerlendirme Ölçeği (BPRS), Pozitif ve Negatif Sendrom Ölçeği (PANSS), Klinik Genel İzlenim Ölçeği (CGI), Global Değerlendirme Ölçeği (GAS) ölçekleri eksiksiz olan hastalar çalışmaya dahil edildi. Klozapin kullanan ve kullanmayan hastaların sosyodemografik ve klinik verileri ile ilgili karşılaştırma analizleri yapıldı. Araştırmamız Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Etik Kurulundan onay almıştır (onay tarihi ve numarası: 29.03.2024/66).

Sonuçlar: Toplam 388 hasta dosyasına ulaşıldı. Bu dosyalardan 236'sı ölçeklerin ve bazı verilerin eksik olması nedeniyle çalışmadan çıkarıldı ve 152 hasta dosyası ile çalışma tamamlandı. Hastaların ortalama yaşı 37.02 ± 12.83 ' idi, %31.6'sı kadın ($s=48$), %27.6'sı evliydi ($s=42$). Hastaların tanı kodları hasta sayılarına göre f20 (Şizofreni), f29 (Tanımlanmamış organik olmayan

psikoz), f25 (Şizoaffektif bozukluk) ve f22 (Sanrısız bozukluk) (sırasıyla $s=91,40,18,3$) olarak sistemde kayıtlıydı. Hastaların ortalama hastane yatış sayısı 3.00 ± 2.21 ve hastanede kalış süreleri 36.42 ± 20.72 gün' idi. Hastaların %21.7'si ($s=33$) yatışı esnasında klozapin kullanıyordu. Klozapin kullanan ve kullanmayan grup karşılaştırıldığında klozapin kullanan grupta hastanede kalış süresi ($p = 0,01$), yatış sayısı ($p < 0,001$) ve PANNS ($p = 0,02$), BPRS ($p = 0,01$) taburculuk puanları istatistiksel açıdan anlamlı olarak daha fazlaydı. Ayrıca klozapin kullanan grupta intihar girişiminde bulunma ve komorbid psikiyatrik hastalık öyküsü istatistiksel açıdan anlamlı olarak daha fazlaydı. Her iki grup arasında yaş, cinsiyet, medeni durum, sigara kullanımı, kronik hastalığa sahip olma, adli olay ve zorunlu yatış öyküsü açısından anlamlı fark saptamadık.

Tartışma ve Sonuç: Çalışmamıza dahil ettiğimiz yatarak tedavi gören yaklaşık her 5 psikotik bozukluk spektrum hastasının biri klozapin kullanmaktaydı. Verilerini sunduğumuz psikiyatri kliniğimiz çevresindeki 11 ile hizmet veren kapalı servis olması nedeniyle muhtemelen tedaviye dirençli psikotik bozukluğu olan hastaların daha çok yattığı bir klinikte. Buna rağmen klozapin kullanımını nispeten daha düşük çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Klozapin, psikotik spektrum hastalıkları, şizofreni, tedaviye direnç